

COVID-19 အကျပ်အတည်းကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ - အလုပ်သမားများ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် လူမှုဖူလုံရေးကို အကာအကွယ်ပေးရန်နှင့် အလုပ်သမားများနှင့် စက်ရုံများ၏ ငွေပေးချေမှုကို အထောက်အကူပေးရန် အတူတကွ ဆောင်ရွက်ခြင်း

COVID-19 ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကပ်ရောဂါသည် မကြုံစဖူးသော လူထုကျန်းမာရေး အကျပ်အတည်းနှင့် စီးပွားရေး အကျပ်အတည်းကို ကမ္ဘာတဝှမ်းတွင် ဖြစ်ပွားစေသည်။ လူထုအသိုင်းအဝိုင်း၊ အလုပ်သမားများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အပေါ်ပြင်းထန်သော လူမှုစီးပွားရေး သက်ရောက်မှုကို ဖြစ်ပွားစေသည်။

ဤအကျပ်အတည်းသည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကုန်စည်ထုတ်လုပ်စီးဆင်းမှုကွင်းဆက်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အထည်ချုပ်နှင့် ခြေဝတ်ပစ္စည်း လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို ထိခိုက်စေသည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကုန်စည်စီးဆင်းမှု ကွင်းဆက်အတွင်းသာမက နိုင်ငံအတွင်းရှိ ဆက်စပ်ပါဝင်သူများ အားလုံးဖြစ်သည့် အထူးအားဖြင့် အလုပ်ရှင်များ၊ အလုပ်သမားများ၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကုန်ပစ္စည်းအမှတ်တံဆိပ်များ၊ အစိုးရနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အဖွဲ့အစည်းများသည် လျင်မြန်ပြီး ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းထားသော လမ်းစဉ်နှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်သည့် အခြေအနေ ဖြစ်ပါသည်။

ဤထုတ်ပြန်ကြေညာချက်ကို ထောက်ခံအတည်ပြုထားသော အဖွဲ့အစည်းများသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်ရှင်များ အဖွဲ့အစည်း (International Organisation of Employers – IOE)၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ အဖွဲ့ချုပ်ကြီး (International Trade Union Confederation – ITUC) နှင့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အလုပ်သမားသမဂ္ဂဖြစ်သည့် IndustriALL တို့က သဘောတူထားသည့် “COVID-19 - ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍအတွင်း လုပ်ဆောင်ပေးရန် တောင်းဆိုချက်¹” ကို ထိရောက်စွာ ဖြစ်ထွန်းအကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် အတူတကွ ဆောင်ရွက်ပါမည်ဟု ကတိကဝတ်ပြုသည်။

နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အပြန်အလှန် လေးစားယုံကြည်ခြင်းဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော လွတ်လပ်စွာ အသင်းအပင်းဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လူမှု အပြန်အလှန်ပြောဆိုဆွေးနွေးခြင်း (Social Dialogue) သည် COVID-19 ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လက်ရှိ ကပ်ရောဂါ၏ ဆိုးကျိုး သက်ရောက်မှုများကို မျှတစွာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရေးအတွက် ရေရှည်တည်တံ့သည့် လုပ်ငန်းစဉ်အဖြစ် အရေးပါကြောင်း အဖွဲ့များက အသိအမှတ်ပြုသည်။ အောက်ပါ ရည်မှန်းချက်များ အထောက်အကူပေးရေးအတွက် အဖွဲ့များသည် စိတ်ရင်းမှန်ဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် ကတိကဝတ်ပြုသည်။

(၁) မြန်မာနိုင်ငံရှိ အထည်ချုပ်နှင့် ခြေဝတ်ပစ္စည်းဆိုင်ရာ အလုပ်သမားများ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးကို သေချာခိုင်မာစေရန်နှင့် စက်ရုံများနှင့် အလုပ်သမားများအပေါ် ဤအကျပ်အတည်း၏ သက်ရောက်မှုကို လျှော့ချရန်

¹ https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/sectoral/WCMS_742343/lang-en/index.htm

(၂) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားရေးရာ စံချိန်စံနှုန်းများက အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့်အပြင် လွတ်လပ်စွာ အသင်း အပင်းဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာ မြန်မာလမ်းညွှန်ချက်တွင် ပုံဖော်ထားသည့် လွတ်လပ်စွာ အသင်းအပင်းဖွဲ့စည်းခြင်းဆိုင်ရာ အခြေခံမူများအပါအဝင်၊ ILO ၏ အဓိကကျသော အလုပ်သမားရေးရာ စံချိန်စံနှုန်းများအား လေးစားမှုကို မြှင့်တင်ရန်

(၃) ရံပုံငွေ ရရှိသုံးစွဲနိုင်မှုကို လျှင်မြန်စေရေးနှင့် ဆန်းသစ်တီထွင်နိုင်ရေးတို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ရာတွင် အထောက်အကူပေးရန်၊ ထိုမှသာ ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ပေးပို့သူများသည် ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းများကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ ထိုသို့အားဖြင့် အလုပ်သမားများ၏ အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေကို ချက်ချင်း လက်ငင်းသာမက ဤအကျပ်အတည်း၏ နောက်ဆက်တွဲကာလများအထိ ဦးစားပေးရာတွင် အရေးပါပေမည်။

(၄) လူမှုဖူလုံရေး အကာအကွယ် အခြေခံများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပေးရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ အထည်ချုပ် လုပ်ငန်းကဏ္ဍရှိ အလုပ်သမားများနှင့် အလုပ်ရှင်များအတွက် လူမှုဖူလုံရေးအကာအကွယ် တိုးချဲ့ရေးကို အထောက်အကူ ပေးရန်။

အထက်ပါတို့ကို အထမြောက်စေရေးအတွက် အဖွဲ့များသည် အောက်ပါ အဆင့်များအား ချက်ခြင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ရှေ့ဆက်အဆင့်များအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

(က) ဧပြီလမှ ဇူလိုင်လအထိ မြန်မာနိုင်ငံ အထည်ချုပ်နှင့် ခြေဝတ်ပစ္စည်းလုပ်ငန်းကဏ္ဍရှိ အလုပ်သမားများ၏ လုပ်ခလစာဆုံးရှုံးမှုကို ဖြေရှင်းရန် လိုအပ်မည့် ရံပုံငွေကို တွက်ချက်ရေးအတွက် ILO ၏ သုတေသနတစ်ရပ်ကို အထောက်အကူပေးမည်။ ထိုသို့အားဖြင့် ရံပုံငွေထောက်ပံ့ပေးနိုင်ချေရှိသည့် မိတ်ဖက်များနှင့် ဆွေးနွေးနိုင်မည်။

(ခ) ဤလုပ်ငန်းကဏ္ဍအတွင်းရှိ အလုပ်သမားများ၏ ဧပြီလမှ ဇူလိုင်လအထိ လုပ်ခလစာ ဆုံးရှုံးမှုကို ကာမိစေရေးအတွက် အရင်းအမြစ်များကို ရယူသုံးစွဲနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်မည်။ ထိုသို့ ချိတ်ဆက်ရာတွင် "COVID-19 - ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍအတွင်း လုပ်ဆောင်ပေးရန် တောင်းဆိုချက်" တွင် ပါရှိသည့် လုပ်ဆောင်ချက်ကို တောင်းဆိုရေးနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းမည်။

(ဂ) ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရေး ကို မြှင့်တင်မည်။

(ဃ) ACT အဖွဲ့ဝင်များထံသို့ ကုန်ပစ္စည်းပေးပို့နေသည့် စက်ရုံများတွင် FOA လမ်းညွှန်ချက်အား လိုက်နာကျင့်သုံး စေမည်။ ထို့အပြင် လုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုလုံးက လိုက်နာကျင့်သုံးလာစေရေးအတွက် မြှင့်တင်မည်။²

(င) အလုပ်သမားသမဂ္ဂများနှင့် အလုပ်ရှင်များသည် ပူးတွဲအရေးအရာ ကိစ္စရပ်များကို သုံးပွင့်ဆိုင် အပြန်အလှန်ပြောဆိုဆွေးနွေးခြင်း အခင်းအကျင်း (ဥပမာ - နိုင်ငံတော်အဆင့် သုံးပွင့်ဆိုင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု) ထံသို့ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် ကတိကဝတ်ပြုမည်။ ကုန်ပစ္စည်းအမှတ်တံဆိပ်များသည် နိုင်ငံတော်အဆင့် သုံးပွင့်ဆိုင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုကို အားပေးထောက်ခံမည်။

အထက်ပါအချက်များသည် လာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်တွင် ပါဝင်မည်။ သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့များသည် အောက်ပါတို့ကို ကတိကဝတ်များအဖြစ် အားပေးထောက်ခံသည်။

² https://actonlivingwages.com/wp-content/uploads/2019/12/Myanmar-Freedom-of-Association-FOA-Guideline_Myanmar.pdf

အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ၏ ကတိကဝတ်များ

ဤထုတ်ပြန်ကြေညာချက်ကို ထောက်ခံအတည်ပြုထားသော အလုပ်သမားသမဂ္ဂများသည် COVID-19 နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရက သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်နှင့် လမ်းညွှန်ချက်တို့ကို အခြေခံကာ လုပ်ငန်းခွင် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအား မြှင့်တင်ရန် ကတိကဝတ်ပြုသည်။ အထူးအားဖြင့် အောက်ပါတို့ ပါဝင်သည်။

- (က) ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဤကပ်ရောဂါကြောင့် လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပေါ်စီးပွားရေးအရ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အသိအမြင်ဖွင့် မြှင့်တင်ပေးရန်၊ ထို့အပြင် ဤအကျပ်အတည်းကို လျော့ပါးစေရေးအတွက် အလုပ်သမားသမဂ္ဂများက အလုပ်ရှင်များနှင့် လူမှုအပြန်အလှန်ပြောဆိုဆွေးနွေးရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများကို မြှင့်တင်ရန်
- (ခ) လက်ရှိအခြေအနေတွင် (သပိတ်မှောက်ခြင်း၊ ဆန္ဒပြခြင်း၊ အလုပ်ပိတ်ခြင်း စသည့်) လုပ်ငန်းထိခိုက်နိုင်သော ပြုမူလုပ်ဆောင်ချက်များ ဖြစ်ပွားပါက သက်ရောက်နိုင်ချေကို ဂရုတစိုက် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်နိုင်ရေးအတွက် အသင်းဝင်များနှင့် အခြားအလုပ်သမားများကို သတိပေးရန်
- (ဂ) နေရပ်သို့ ပြန်သွားကြသော အလုပ်သမားများအား အချိန်မီပြန်လာနိုင်ရေးအတွက် တိုက်တွန်းရန်၊ ထို့ပြင် အသွားအလာ ကန့်သတ်ခြင်း အစီအစဉ် (community quarantine) လမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာရေး၊ အလုပ် ရှင်များထံသို့ အကြောင်းကြားရေးနှင့် လူမှုဖူလုံရေးအဖွဲ့ထံသို့ အကြောင်းကြားရေးတို့အတွက် တိုက်တွန်း ရန်
- (ဃ) အလုပ်သမားသမဂ္ဂရှိသည့် လုပ်ငန်းခွင်တွင် ကိစ္စရပ်များကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းကြရာ၌ လူမှုအပြန်အလှန် ပြောဆိုဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ယင်းတို့ကို တိုက်တွန်းရန်
- (င) လုပ်ငန်းခွင်ပြင်ပနှင့် လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း သတ်မှတ်ထားသော ရောဂါကူးစက်မှု တင်ကြိုကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ အစီအမံများကို လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အလုပ်သမားသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်များနှင့် အခြားအလုပ်သမား များအား အသိအမြင်ဖွင့် မြှင့်တင်ပေးရန်

အလုပ်ရှင်များ၏ ကတိကဝတ်များ

ဤထုတ်ပြန်ကြေညာချက်ကို ထောက်ခံအတည်ပြုထားသော အလုပ်ရှင်များသည် COVID-19 နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရက သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်နှင့် လမ်းညွှန်ချက်တို့ကို အခြေခံကာ လုပ်ငန်းခွင် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအား မြှင့်တင်ရန် ကတိကဝတ်ပြုသည်။ အထူးအားဖြင့် အောက်ပါတို့ ပါဝင်သည်။

- (က) ဤကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကပ်ရောဂါ၏ သက်ရောက်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး အလုပ်သမားသမဂ္ဂကိုယ်စားလှယ်များ၊ အခြားအလုပ်သမားကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ယင်းတို့၏ လုပ်သားထုများနှင့် အပြန်အလှန်ပြောဆိုဆွေးနွေးရာတွင် တက်ကြွစွာ ချိတ်ဆက်ပါဝင်ရန်
- (ခ) ဤကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကပ်ရောဂါကို တုန့်ပြန်ဖြေရှင်းရေးအတွက် ကုမ္ပဏီ၏ စီးပွားရေး ဗျူဟာအပြင်၊ ဤအကျပ်အတည်းကို လျော့ပါးစေရေးအတွက် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ပူးတွဲအစီအမံတို့ကို အလုပ်သမားသမဂ္ဂ

ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အခြားအလုပ်သမားကိုယ်စားလှယ်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ အသိပေးရန်နှင့် တိုင်ပင် ဆွေးနွေးရန်

(ဂ) လက်ရှိအခြေအနေတွင် (သပိတ်မှောက်ခြင်း၊ ဆန္ဒပြခြင်း၊ အလုပ်ပိတ်ခြင်း စသည့်) လုပ်ငန်းထိခိုက်နိုင်သော ပြုမူလုပ်ဆောင်ချက်များ ဖြစ်ပွားပါက သက်ရောက်နိုင်ချေကို ဂရုတစိုက် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်နိုင်ရေးအတွက် အုပ်ချုပ်စီမံရေး အဖွဲ့ဝင်များကို သတိပေးရန်

(ဃ) ဤကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကပ်ရောဂါကာလအတွင်း ထုတ်လုပ်ရေးဦးတည်ချက် ပြောင်းလဲနိုင်ရေးအတွက် ကာလတိုနှင့် ကာလလတ် အခွင့်အလမ်းများကို ပြင်ဆင်စီစဉ်ချဲ့ထွင်ရန်၊ ဥပမာ - တစ်ကိုယ်ရေသုံး အကာအကွယ် ပစ္စည်း (Personal Protective Equipment - PPE) ထုတ်လုပ်ရေး သို့မဟုတ် ဤကပ်ရောဂါကို လျော့ပါးစေ ရေးအတွက် လိုအပ်သည့် အခြားပစ္စည်းပစ္စယ ထုတ်လုပ်ရေး

(င) စက်ရုံကို ဆက်လက်ဖွင့်လှစ်ထားနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်မည့် အနိမ့်ဆုံး ထုတ်လုပ်ရေး ပမာဏကို တွက်ချက် ရန်၊ ထို့အပြင် ဤကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကပ်ရောဂါနှင့် တင်ကြိုကာကွယ်ရေး အစီမံများကြောင့် ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းနှင့် ထုတ်လုပ်မှုတာရှည်ခံနိုင်စွမ်းတို့၏ ဆုံးရှုံးမှုကို တွက်ချက်ရန်

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကုန်ပစ္စည်းအမှတ်တံဆိပ်များ၏ ကတိကဝတ်များ

ဤထုတ်ပြန်ကြေညာချက်ကို ထောက်ခံအတည်ပြုထားသော ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကုန်ပစ္စည်းအမှတ်တံဆိပ်တို့သည် အဝယ် အလေ့အထများ တာဝန်ယူမှုရှိစေရန် ကတိကဝတ်ပြုသည်။ အထူးအားဖြင့် အောက်ပါတို့ ပါဝင်သည်။

(က) အချောသတ်ပြီး ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ထုတ်လုပ်ဆဲ ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် ထုတ်လုပ်သူလုပ်ငန်းရှင်များကို ငွေပေးချေရန်

(ခ) စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလည်ပတ်ခြင်းဆိုင်ရာ အခြေအနေ၊ အနာဂတ် အစီအစဉ်တို့နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်စီးဆင်းမှု ကွင်းဆက်အတွင်းရှိ မိတ်ဖက်များနှင့် ပြောဆိုဆက်သွယ်နိုင်ရန် ထိရောက်ပြီး တိုက်ရိုက် လက်လှမ်းမီပေါက်ရောက်နိုင်သော ဆက်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းများကို အလျှင်အမြန် ထူထောင်ထားရှိရန်

(ဂ) ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေအရ ဖြစ်နိုင်ပါက၊ စက်ရုံများအား တိုက်ရိုက် အထောက်အကူပေးခြင်းကိုလည်း ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန်

အထက်ပါ ပူးတွဲ လုပ်ဆောင်ချက်များကို အောက်ပါတို့က ထောက်ခံအတည်ပြုသည်။

အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ

IWFEM
IndustriALL

အလုပ်ရှင်များ

ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ကုန်ပစ္စည်းအမှတ်တံဆိပ်များ

Paul Zhu, ACT အဖွဲ့ဝင် ကုန်ပစ္စည်းအမှတ်တံဆိပ်များအား ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ပေးပို့သူများ၏ အလုပ်ရှင် လုပ်ငန်းအုပ်စု ကိုယ်စားလှယ်

Date: 12-5-2020